# Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19344

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i K?sa Formu (C-WÖBÖ-KF), ergenlerde Dikkat Eksikli?i ve Hiperaktivite Bozuklu?u (DEHB) ve ili?kili psikopatolojileri h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla tasarlanm?? bir öz-bildirim ölçe?idir. Ölçe?in orijinali C. Keith Conners taraf?ndan geli?tirilen kapsaml? Conners De?erlendirme Ölçekleri setinin bir parças?d?r. K?sa formu, klinik tarama ve ara?t?rma ortamlar?nda zaman k?s?tl?l??? olan durumlarda kullan?lmak üzere optimize edilmi?tir. Ölçe?in Türk ergen popülasyonuna uyarlama çal??mas? Kaner, Büyüköztürk ve ??eri taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, bu çal??ma ile ölçe?in kültürel geçerli?i ve psikometrik özellikleri ortaya konulmu?tur. Bu uyarlama, özellikle Türk ergenlerin DEHB ve e?lik eden davran??sal ve duygusal sorunlar?n? kendi bak?? aç?lar?ndan rapor etmelerini sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i, K?sa Form, Türk Uyarlamas?, DEHB, Ergenlik, Psikopatoloji, Öz-Bildirim, Tarama.

## Yazarlar

Sema Kaner, ?ener Büyüköztürk, Engin ??eri.

## Amaç

Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i K?sa Formu'nun temel amac?, ergenlerdeki Dikkat Eksikli?i ve Hiperaktivite Bozuklu?u semptomlar?n?n ?iddetini ve s?kl???n? bireyin kendisi taraf?ndan de?erlendirmesini sa?lamakt?r. Orijinal uzun formun sundu?u kapsaml? de?erlendirme yetene?ini koruyarak, bu k?sa form klinik tarama süreçlerini h?zland?rmay? hedefler.

Ölçek, sadece temel DEHB belirtilerini (dikkatsizlik ve hiperaktivite/dürtüsellik) ölçmekle kalmaz, ayn? zamanda ergenlik döneminde DEHB ile s?kl?kla birlikte görülen e?lik eden psikolojik sorun alanlar?n? da tespit etmeye yard?mc? olur. Bu, uygulay?c?lara ergenin genel davran??sal ve duygusal durumu hakk?nda h?zl? bir genel bak?? sunar ve daha derinlemesine klinik de?erlendirmeler için potansiyel risk alanlar?n? belirler.

## Yap?

Ölçek, Conners'?n teorik çerçevesine dayanarak, ergenlerin günlük ya?amlar?nda sergiledikleri davran?? ve duygusal tepkileri çok boyutlu bir ?ekilde ölçer. Orijinal Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i, genellikle alt? ana faktörden olu?ur: Kar?? Gelme/Öfke, Bili?sel Problemler/Dikkatsizlik, Hiperaktivite/Dürtüsellik, Anksiyete/Korkakl?k, Akran ?li?kileri Sorunlar? ve Toplam Semptom

ARABPSYCHOLOGY.COM

?ndeksi. K?sa form, bu temel yap?lar? temsil eden en güçlü maddeleri içerir.

Türk uyarlama çal??mas?nda da, ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek üzere faktör analizleri yap?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in Türk kültüründe de DEHB'nin temel bile?enlerini ve e?lik eden davran??sal sorunlar? ay?rt edebilen geçerli bir yap? sergiledi?ini göstermi?tir. Ölçek, ergenin akademik, sosyal ve duygusal i?levselli?ine dair önemli göstergeler sunan maddelerden olu?ur.

## Geçerlik

Ölçe?in Türk ergenlere uyarlama çal??mas? (Kaner, Büyüköztürk ve ??eri, 2012), ölçe?in yap?sal ve ölçüt ba??ml? geçerli?ini detayl? olarak incelemi?tir. Yap?lan faktör analizi çal??malar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? büyük ölçüde desteklemi?tir. Bu, ölçe?in gerçekten de ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?lar? ölçtü?ünü göstermektedir.

Kültürel adaptasyon sürecinde dilsel e?de?erlik çal??malar? yap?lm?? ve maddelerin Türk kültürüne uygunlu?u sa?lanm??t?r. Ölçek, bilinen DEHB gruplar? ile kontrol gruplar? aras?nda anlaml? farkl?l?klar göstererek, ay?rt edici geçerli?e sahip oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu bulgular, C-WÖBÖ-KF'nin Türk ergen popülasyonunda DEHB semptomlar?n? geçerli bir araç olarak kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, özellikle iç tutarl?l?k (Cronbach's Alpha) ve test-tekrar test güvenilirli?i üzerine odaklanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçe?in alt ölçekleri ve toplam puan? için kabul edilebilir düzeylerin üzerinde bulunmu?tur. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-tekrar test güvenilirli?i, ölçe?in zaman içinde kararl? sonuçlar verdi?ini belirlemek için kullan?lm??t?r. Türk uyarlamas?nda, belirli bir zaman aral???yla yap?lan uygulamalarda elde edilen korelasyon katsay?lar?n?n yüksek olmas?, C-WÖBÖ-KF'nin güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu ve ergenlerin semptom düzeylerinin zaman içinde stabil kalmas? durumunda tutarl? sonuçlar üretece?ini göstermektedir.

## Faktör Analizi

Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i K?sa Formu'nun Türk uyarlamas? için yap?lan faktör analizi, do?rulay?c? ve ke?fedici yakla??mlarla incelenmi?tir. Orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? koruma hedefiyle yola ç?k?lm?? ve Türk ergen örnekleminde de benzer faktörlerin ortaya ç?k?p ç?kmad??? ara?t?r?lm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, k?sa formun temel olarak DEHB'nin çekirdek semptomlar?n? ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

komorbid (e?lik eden) sorunlar? temsil eden ayr??m?? alt boyutlara sahip oldu?u belirlenmi?tir. Bu alt boyutlar, klinik uygulamada ergenin ya?ad??? sorunlar?n do?as?n? daha spesifik olarak anlamak için kritik öneme sahiptir. Faktör yüklerinin yüksek olmas?, maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlam??t?r.

## Enstrüman Bilgileri

**Test Type:**

Uyarlama (Adaptation)

**Format:**

Öz-Bildirim Ölçe?i (Self-Report Inventory). Maddeler genellikle 4'lü Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlan?r (Örn: Hiçbir zaman, Nadiren, S?kl?kla, Çok S?kl?kla).

**Language Available:**

Türkçe (Turkish), Orijinal ?ngilizce (Original English).

**Population Group:**

Klinik ve Klinik D??? Ergen Popülasyon.

**Age Group:**

Genellikle 12 ila 17 ya? aral???ndaki ergenler.

**Population Details:**

Ölçek, DEHB tan?s? alm?? veya davran??sal/duygusal sorunlar ya?ayan ergenleri taramak ve de?erlendirmek için uygundur. Türk uyarlamas?, Türkiye'deki ortaokul ve lise ö?rencileri üzerinde standardize edilmi?tir.

**Test Methodology:**

Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, ka??t-kalem veya dijital formatta uygulanabilen bir tarama arac?d?r. Uygulama süresi k?sad?r (genellikle 5-10 dakika aras?), bu da onu klinik ortamlarda etkili k?lmaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Conners, ADHD, Ergenlik Dönemi, Psikometrik Özellikler, Davran?? Bozukluklar?, Dikkatsizlik, Öz-Raporlama, Klinik Tarama.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:**

Mevcut de?il.

**Affiliation Email addresses:**

semakaner@gmail.com (Sorumlu Yazar: Sema Kaner)

**Correspondence Address:**

Kaner, S., Büyüköztürk, ?. ve ??eri, E. (2012) çal??mas?nda belirtilen kurumsal adresler.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Conners-Wells Ölçe?i'nin orijinali Multi-Health Systems Inc. (MHS) taraf?ndan telif hakk?yla korunmaktad?r. Türk uyarlamas? bilimsel yay?nlarda serbestçe referans verilebilirken, ticari veya geni? ölçekli klinik uygulamalar için orijinal yay?nc? MHS'den izin al?nmas? gerekebilir. Türk uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? 2012'dir.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: conners-wells-oz-bildirim-olcegi-kisa-formu-toad.pdf

## Kaynaklar

Kaner, S., Büyüköztürk, ?.ve ??eri, E.(2012). Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i K?sa Formunun Türk ergenlere uyarlama çal??mas?. *Klinik Psikiyatri*, 15, 208-217.

Conners, C. K. (2008). **Conners 3rd Edition (Conners 3)**. Multi-Health Systems Inc. (Orijinal ölçek kayna??).

Büyüköztürk, ?. (2002). Sosyal bilimler için veri analizi el kitab?. Pegem Yay?nc?l?k, Ankara. (Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan istatistiksel yöntemlere dair referans).

## Conners-Wells Öz-Bildirim Ölçe?i K?sa Formunun Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu bölüm, ölçek maddelerinin yer almas? gereken alan? belirtmektedir.

Ölçek, genellikle 25 ila 30 aras?nda de?i?en madde say?s?na sahiptir ve bu maddeler ergenin son bir ay içindeki davran??lar?n? de?erlendirmesini ister. Maddeler, "Hiperaktif/Dürtüsel Davran??lar," "Dikkatsizlik/Bili?sel Sorunlar" ve "Kar?? Gelme/Öfke" gibi alt ölçeklere da??lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Örnek madde tipleri (Maddeler temsilidir ve orijinal metin de?ildir):

S?n?fta ya da evde dikkatimi toplamada zorlan?r?m.

Ba?kalar?n?n sözünü s?k s?k keserim.

Kolayca sinirlenir veya öfkelenirim.

Verilen görevleri tamamlamakta zorluk çekerim.

ARABPSYCHOLOGY.COM